

Nauczanie języka angielskiego poprzez gry i zabawy

Każdy nauczyciel, nie tylko języków obcych, w swojej pracy na pewno spotkał się z sytuacjami, gdy atmosfera na lekcji nie sprzyjała tradycyjnej nauce, w klasie była bardzo niska frekwencja, bądź zlecono mu nagle zastępstwo w klasie, której nie znał. W takich momentach nie jedna osoba przeżywa stres i niepotrzebne napięcie. Doskonałym sposobem na poradzenie sobie z takim „kłopotem” jest przeprowadzenie lekcji opartej na grach i zabawach językowych.

Doświadczony nauczyciel jest w stanie przewidzieć, że takie sytuacje mogą mieć miejsce w ciągu roku szkolnego i powinien przygotować sobie pomysły i materiały niezbędne do przeprowadzenia tzw. „luźnej” lekcji. Musimy mieć jednak świadomość, że te luźne zajęcia niekoniecznie muszą być bezużyteczne. *„Pod pretekstem gier językowych możliwe jest stwarzanie sytuacji podobnych do autentycznych, a uczniowie uczą się reagować w warunkach przypominających prawdziwe warunki komunikacji językowej”* (Zdybiewska Małgorzata, *100 Language Games*; WSiP, Warszawa 1994). Ponadto gdy uczniowie uczestniczą w grze, używają języka w konkretnym celu i nie mają problemów z motywacją do komunikacji w języku angielskim. Poprzez wykorzystanie wszystkich zmysłów (wzroku, słuchu i dotyku) młodzież jest bardziej zaangażowana w lekcję a uczenie wydaje się bardziej aktywne.

Gry ćwiczące słownictwo, struktury gramatyczne i umiejętności mogą być w dowolny sposób modelowane i dostosowywane do poziomu i zainteresowań uczniów oraz do nauczanego materiału. Mogą być z powodzeniem stosowane również w trakcie tradycyjnych zajęć lekcyjnych. Zabawy językowe są niezwykle atrakcyjną formą utrwalania i powtarzania wiadomości, mogą być też wykorzystane jako przerywnik w lekcji na każdym etapie nauczania.

Jestem przekonana, że nauczyciele, którzy choć raz przeprowadzą lekcję z wykorzystaniem elementów zabawy i gry językowej, będą z powodzeniem stosować tę formę metodyczną nie tylko na pierwszych czy ostatnich godzinach lekcyjnych w roku szkolnym.

Obecnie na rynku jest wiele pozycji wydawniczych oferujących gotowe scenariusze zabaw i materiały do powielania. Wiele zabaw jednak nie wymaga czasochłonnych przygotowań lecz pomysłowości i aktywności nauczyciela. Oto kilka propozycji do wykorzystania na lekcjach języka angielskiego

1) Gra *„Find somebody who”* może być zastosowana na pierwszej lekcji organizacyjnej w celu integracji grupy jak i przy innych tematach, np. *housework*. Nauczyciel przygotowuje kartki, wypisując jakich cech, czynności czy częstotliwości wykonywanych przez kolegów czynności

uczniowie mają szukać. Następnie uczniowie wstają i chodzą po klasie zadając pytania i zaznaczając na swoich kartach pracy imiona osób spełniających odpowiednie warunki. W zależności od poziomu można powtórzyć przed zabawą zadawanie pytań, rodzaje czynności i inne zagadnienia leksykalno-gramatyczne objęte przez grę.

FIND SOMEBODY WHO (1)		FIND SOMEBODY WHO (2)	
1.	Lives in a house with a garden	1.	Makes his bed everyday
2.	Has got a younger brother	2.	Does hoovering onve a week
3.	Has been abroad this year	3.	Does washing up at the weekend
4.	Doesn't like going to the cinema	4.	Doesn't do housework at all
5.	Doesn't have a dog	5.	Irons his clothes
6.	Likes reading books	6.	Tidies his room twice a week

2) Gra „Who am I?”: Rozdajemy uczniom samoprzylepne karteczki i prosimy ich by napisali na niej imię i nazwisko znanej osoby (aktor, piosenkarz, polityk, itp.) i nie pokazywali jej nikomu. Zbieramy karteczki i losowo przyczepiamy je uczniom na plecy. Zadaniem ich jest zadawać pytania typu Yes / No w celu odgadnięcia swojej nowej tożsamości. (np. Am I a man?, Am I still alive?, Do I star in Polish movies, etc.)

Inna wersja tej gry polega na tym, że jedna osoba z grupy wymyśla sobie np. jakim jest zwierzęciem i odpowiada Yes lub No na pytania zadawane przez uczniów. Osoba, która odgadnie wymyśla kolejne zwierzę i odpowiada na pytania klasy.

3) Znajdź kartoniki z napisami lub obrazkami; Nauczyciel przygotowuje kartoniki (ok. 2cm x 2cm) ze słownictwem, które chce potworzyć z uczniami na lekcji (np. Cechy charakteru czy wyglądu). W przypadku młodszych uczniów mogą to być obrazki. Nauczyciel rozmieszcza przygotowane kartoniki w klasie chowając je tak by wystawały tylko ich fragmenty zza tablicy, ławki, listwy, doniczki, itp. Zadaniem uczniów jest znaleźć jak największą liczbę kartoników. Zwycięzca musi wytłumaczyć po polsku lub po angielsku (w zależności od poziomu grupy) wyrazy znajdujące się na kartonach. Można również przedstawić słowa za pomocą gestów, mimiki, a reszta grupy zgaduje znaczenie tych słów.

4) Running dictation to kolejna zabawa nie wymagająca wielu przygotowań. Można ją wykorzystać z każdym tekstem w celu uatrakcyjnienia lekcji typu 'reading comprehension.' Fragment tekstu wieszamy na drzwiach wejściowych, korytarzu czy innym miejscu odległym od ławek uczniów. Dzielimy klasę na kilka grup. Każda grupa wybiera osobę, której zadaniem będzie

bieganie od grupy do tekstu i przewidywanie podanego fragmentu. Zadaniem grupy jest zapisać dyktowany przez kolegę tekst. Grupa, która jako pierwsza przepisze zadany fragment tekstu (bezbłędnie) wygrywa. Tego typu ćwiczenie może być świetnym sposobem na początek lekcji doskonalącej umiejętności czytania.

5) Story in a bag; Nauczyciel przygotowuje, w zależności od pomysłu i potrzeby, jeden woreczek lub kilka (praca w grupach) z małymi przedmiotami (mogą być zabawki) w środku (np. Grzebyk, samochodzik, pistolet - zabawka, bilet, jabłko, itp.), które mają odpowiadać pewnym czynnościom wykonywanym przez ludzi. Zadaniem klasy bądź grupy jest ułożenie i opowiedzenie historii z wykorzystaniem wszystkich bądź tylko kilku przedmiotów. Ćwiczenie to nie tylko doskonali umiejętności mówienia, relacjonowania, opowiadania, a sprawdza również wiedzę gramatyczną i leksykalną. Dla uczniów niezwykle emocjonującym momentem jest wyciąganie przedmiotów z woreczka, gdyż wiąże się to z zaangażowaniem wszystkich zmysłów. Dopasowywanie przedmiotów do wydarzeń w ich historii odbywa się na zasadzie rozwiązywania łamigłówek i dostarcza kolejnej porcji wrażeń. Całość niezwykle zajmująca acz czasochłonna.

Wielu nauczycieli unika gier i zabaw językowych na zajęciach z obawy o zdezorganizowanie lekcji czy brak atrakcyjności proponowanych przez nich ćwiczeń wśród uczniów. Należy pamiętać jednak, że zapał wśród uczniów często wynika z postawy nauczyciela. Jeśli prowadzący lekcję jest zaangażowany i zachęca uczniów, zapewnia ich, że gry to świetny sposób na naukę poprzez zabawę, to na pewno poradzi sobie z oporem i nieśmiałością uczniów tak charakterystyczną dla młodzieży w wieku szkolnym.

W natłoku wydawniczych propozycji gier i zabaw nie wolno zapominać o starych sprawdzonych zabawach, które przy odrobinie pracy okażą się równie atrakcyjne. Należą do nich między innymi: 'Simon says', 'Bingo', Krzyżówki, Szyfrowanie słów, zabawy typu 'giving instructions' czy słuchanie piosenek i uzupełnianie tekstów. Każde zadanie inne niż tradycyjne formy nauki będzie przykładem metody aktywizującej i z pewnością pozytywnie wpłynie na motywację i postępy uczniów w nauce oraz uatrakcyjni nam, nauczycielom rutynę pracy na lekcji.

Anna Nowosadzka